

Cât de inofensiv este SEXTINGul în rândul copiilor?

GHID PENTRU PROFESIONIȘTI

Acest Ghid se adresează tuturor profesioniștilor care interacționează cu copiii în activitatea pe care o desfășoară.

Scopul Ghidului este de a explica într-o formă accesibilă ce este sextingul, de ce este riscantă transmiterea fotografiilor prin intermediul tehnologiilor informaționale și de comunicare și înregistrărilor video intime de către copii, care este amploarea și consecințele fenomenului. În continuare vom relata și despre ce pot întreprinde profesioniștii pentru a preveni și ajuta copiii care au suferit în urma unor astfel de acțiuni.

Toate studiile de caz descrise în acest Pliant se bazează pe experiențele relatate de beneficiarii organizației. Toate datele cu caracter personal au fost excluse sau modificate în scop de protecție a beneficiarului. Orice asemănare cu alte persoane sau fapte este pur întâmplătoare.

Ce este sextingul?

Termenul „sexting” descrie utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare pentru a transmite sau posta un conținut cu elemente sexuale explicite. Acest conținut poate fi sub formă de mesaje text, imagini cu părți ale corpului dezgolite parțial sau complet, imagini sau imagini video reprezentând persoana în ipostaze sexuale. De obicei, conținuturile se transmit pe chat, skype, rețele sociale, twitter, canale de Youtube etc.

Termenul „sexting” provine din limba engleză, fiind o îmbinare a cuvintelor „sex” și „texting”.

Studiu de caz (din raportările la www.siguronline.md)

R. un băiat de 14 ani, se află într-o relație de prietenie cu L., o fată de 15 ani. Studiind în licee diferite și fiind încadrați în multe activități, aceștia se întâlnesc numai la sfârșit de săptămână. În zilele când nu se văd, adolescenții comunică pe chat, pe o rețea socială. Deseori, în schimbul de mesaje tinerii își spun cum se vor săruta data viitoare când se vor vedea, ori chiar își descriu fanteziile sexuale. Uneori L. îi expediază lui R. și fotografii semi-nude.

Este sextingul ilegal?

Conform legislației în vigoare, producerea materialelor cu conținut sexual explicit de către copiii cu vârstă până la 16 ani, nu este și nici nu poate fi urmărită penal. Deși imaginile sau alte reprezentări ale unui sau mai multor copii implicați în activități sexuale explicite, reale sau simulate, ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate într-o manieră lascivă sau obscenă formează obiectul material al infracțiunii de pornografie infantilă, legislația stabilește o limită de vârstă de 16 ani – vârsta minimă a subiectului infracțiunii.

În conformitate cu prevederile Codului Penal al RM „producerea, distribuirea, difuzarea, importarea, exportarea, oferirea, vinderea, procurarea, schimbarea, folosirea sau deținerea de imagini sau alte reprezentări ale unui sau mai multor copii implicați în activități sexuale explicite, reale sau simulate, ori de imagini sau alte reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică” – constituie infracțiunea de pornografie infantilă (art. 208' CP RM).

De ce copiii transmit fotografii sau imagini video cu conținut sexual?¹

„E mai ușor să pui poze și să vorbești online” decât să o faci în realitate;

Băieții cer fotografii intime fetelor pentru a le arăta că sunt „mari”, „capabili” să înceapă viața sexuală, pentru a le cuceri;

„Transmiterea fotografiilor nud este ceva normal într-o relație”;

„Ceilalți colegi și prieteni tot o fac”;

„Din curiozitate”;

„Transmit pentru că nu e nici o problemă dacă în fotografie nu mi se vede fața”;

„Pentru că am fost amenințat că dacă nu transmit astfel de poze, discuțiile cu acea persoană vor deveni publice”;

„Pentru a obține bani în schimbul fotografiilor”.

¹ Răspunsurile sunt bazate pe rezultatele Cercetării „Siguranța copiilor pe internet”, 2017, realizat de Centrul de Investigații și Consultanță „Sociopolis”, la cererea Centrului Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”. Sumarul cercetării, dar și textul în întregime îl găsiți pe www.lastrada.md

Cât de actual este acest subiect pentru Moldova?²

Circa 9% din totalul copiilor cu vârsta de 14-15 ani au expediat în ultimele 12 luni fotografii, înregistrări video în care apare corpul lor gol sau părți ale corpului dezgolite.

Fiecare al 5-lea adolescent cu vârsta de 14-15 ani consideră că a transmite astfel de fotografii/imagini video este un lucru firesc.

8 din 100 de adolescenți cu vârsta de 14-15 ani consideră că se poate practica trimiterea unor astfel de fotografii/imagini video când persoanele se află la depărtare, iar 4 dintr-o 100 - atunci când apare frica că persoana pe care o iubești te poate părăsi.

53,1% dintre copii consideră că este firesc să transmiți fotografii/imagini video intime unei persoane cu care te afli într-o relație de dragoste.

16,8% dintre copiii care au comunicat cu cineva online au primit o solicitare de a expedia fotografii sau înregistrări video cu caracter sexual.

Din datele Cercetării „Siguranța copiilor online”, 2017

Studiu de caz (din Cercetarea „Siguranța copiilor pe Internet”, 2017)

„O fată se întâlnea cu un băiat. Ulterior s-au despărțit, dar ei în continuare îi plăcea de el. Atunci el i-a spus ei că dacă vor să fie împreună, atunci să trimită niște fotografii erotice”.

Dacă un copil îți povestește despre situația în care se află, fii deschis, ascultă-l și nu-l condamna pentru cele întâmplate. De cele mai multe ori copilul poate trăi un sentiment de vinovăție, frică sau rușine. Spune-i că nu e vinovat și împreună veți reuși să găsiți o soluție. Explică-i copilului cu cine urmează să vorbești despre situația lui (alți specialiști, părinți) și cum asta îl poate ajuta.

² Răspunsurile sunt bazate pe rezultatele Cercetării „Siguranța copiilor pe internet”, 2017, realizat de Centrul de Investigații și Consultanță „Sociopolis”, la cererea Centrului Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”. Sumarul cercetării, dar și textul în întregime îl găsiți pe www.lastrada.md

Când sextingul devine abuz?

Dacă copilul a fost influențat de un adult să producă imagini foto sau video cu conținut sexual

Implicarea unui copil (cu vârsta de până la 18 ani) în producerea de fotografii sau înregistrări video cu conținut sexual, de către un adult, este o formă de exploatare sexuală comercială a copilului, care poate constitui un element al infracțiunii prevăzute la art. 206 Cod Penal al RM („Trafic de copii”).

La fel, producerea imaginilor foto sau video cu conținut sexual în care este reprezentat un copil sau mai mulți copii – constituie element al infracțiunii prevăzute la art. 208 Cod Penal al RM („Pornografie infantilă”).

Studiu de caz (din apelurile la Linia Fierbinte 0800 77777)

T., în vârstă de 16 ani, a primit pe contul său de pe o rețea de socializare o propunere de angajare în calitate de model. Persoana care i-a propus să lucreze i-a spus că este o fată frumoasă, atrăgătoare și are șanse să devină un model de succes. Telefonând la numărul de telefon care i-a fost dat, a discutat cu o persoană care s-a prezentat ca și D. Această persoană a invitat-o la un interviu, la care i-a propus să discute toate detaliile. T. a fost invitată într-un studiu pentru filmări. La această întâlnire, fiind întrebată ce vârstă are, T. a răspuns că are 17 ani. D. a asigurat-o că deși vârsta legală de angajare este de 18 ani, aceasta nu este o problemă, pentru că ea ar putea utiliza buletinul unei ale fete pentru a se înregistra pe site-ul pe care trebuie să lucreze.

D. s-a interesat de asemenea despre motivele pentru care T. este în căutarea unui job, la care T. i-a povestit că relațiile cu mama sa sunt de așa o natură, încât ea ar dori să fie independentă financiar. Atunci D. i-a comunicat T. că jobul constă în „modeling” în fața camerei video, unde de cealaltă parte vor fi bărbați (clienți) din diferite colțuri ale lumii, înregistrați pe acel site specializat. T. va trebui să comunice în engleză cu aceștia. La solicitarea clienților și dacă va dori să câștige mai mulți bani, T. va trebui să se dezbrace în fața camerei web și să imite actul sexual pentru a stimula excitarea clienților. Bani câștigați, T. va trebui să-i împartă cu D.

Dacă un copil cu vârsta până la 16 ani a fost implicat de către un adult în discuții cu caracter obscen sau cinic referitor la raporturile sexuale;

Recepționarea de la un adult a unor imagini cu caracter sexual, atunci când acțiunile adultului reprezintă purtarea discuțiilor cu caracter obscen cu un copil pot fi pedepsite în conformitate cu prevederile art. 175 Cod Penal („Acțiuni perverse”). Totodată, prevederile art. 175 incriminează și determinarea victimei (copil cu

vârsta de până la 16 ani) să participe sau să asiste la spectacole pornografice, punerea la dispoziția victimei a materialelor cu caracter pornografic, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual. Aceste acțiuni perverse constituie o infracțiune doar atunci când sunt săvârșite în raport cu o persoană care nu a împlinit 16 ani.

Acțiunea de „grooming” sau ademenirea minorului în scopuri sexuale (art. 175/1 CP) de asemenea se pedepsește. În toată perioada de ademenire – atunci când se încearcă a construi o relație de încredere între copil și adult, adultul poate încuraja discuțiile despre relații sexuale, distribuirea de fotografii sau imagini video cu conținut sexual, având scopul de a abuza sexual copilul în realitate. Una din problemele identificate este că acest articol nu este aplicabil în practică, fiindcă deseori comunicarea online cu un minor în vederea stabilirii unei întâlniri cu acesta și a săvârșirii oricărei infracțiuni privind viața sexuală este absorbită de o infracțiune privind viața sexuală (viol, raport sexual cu un minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani etc.).

Studiu de caz (din raportările la Linia Fierbinte 0 800 77777)

Pe o rețea de socializare, L. (fată de 15 ani) a făcut cunoștință cu un bărbat pe nume J. Din fotografiile publicate de către J. pe profilul său, L. a înțeles că acesta are aproximativ 30 – 40 ani. Chiar din prima zi, J. i-a cerut poze cu ea goală. L., fără să stea mult pe gânduri, a găsit o fotografie de pe Internet și i-a expediat-o. J., în schimb, i-a expediat câteva fotografii cu el în sala de forță și o înregistrare video în care apărea acesta, implicat într-o activitate cu caracter sexual. Discuția dintre ei a continuat o săptămână, timp în care înafără de schimb de fotografii, aceștia discutau și despre sex și el i-a propus să se vadă în realitate pentru a pune în aplicare ceea ce era în video.

Dacă un copil este șantajat cu distribuirea sau publicarea imaginilor foto sau video cu conținut sexual în schimbul altor imagini, bani sau altor favoruri;

În legislația Republicii Moldova acțiunea de solicitare a unor favoruri sexuale în schimbul nepublicării informațiilor sau imaginilor cu conținut sexual a persoanei – fenomen numit „sextortion” sau „șantaj sexual” – poate cădea sub incidența infracțiunii prevăzute la art. 173 CP RM. În conformitate cu prevederile acestui articol, manifestarea unui comportament fizic, verbal sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare, discriminatorie sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale ori la alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin amenințare, constrângere sau șantaj constituie infracțiunea de **hărțuire sexuală**.

În situația în care copilului i se solicită bani în schimbul nepublicării fotografiilor sau video-urilor cu conținut sexual, fapta poate cădea sub incidența normei penale de la art. 189 CP RM - „Șantajul”.

Studiu de caz (din raportările la Linia Fierbinte 0 800 77777)

T., o fată de 17 ani, a făcut cunoștință pe o rețea de socializare cu un bărbat de 24 ani. După o serie de discuții online, interlocutorii au decis să se întâlnească și offline, ulterior au început și o relație. Bărbatul deseori făcea fotografii în timpul raporturilor sexuale cu T. După o perioadă de timp, fata a decis să întrerupă această relație, ceea ce nu i-a convenit partenerului, acesta începând să o șantajeze că va face publice imaginile compromițătoare, solicitând-i să continue relația.

Circumstanțele au fost descoperite după ce fata a fost internată în spital cu o formă gravă de depresie, unde abia mai târziu, în condiții de siguranță fizică și psihologică, fata a avut curajul să-i spună mamei despre abuzurile sexuale la care a fost supusă și șantajul care au urmat. Sănătatea fetei s-a agravat din momentul când au început șantajul în adresa ei din partea abuzatorului.

Dacă imaginile sau înregistrările video produse sau transmise de copil în privat au devenit publice;

Acțiunile unei persoane care a împlinit 16 ani ce constau în distribuirea unui film video cu conținut sexual a unui copil reprezintă un element al infracțiunii de pornografie infantilă (în conformitate cu prevederile 2081 CP RM).

Legislația Republicii Moldova nu criminalizează expedierea de imagini cu conținut sexual între copiii până la 16 ani. Dacă o persoană adultă deține astfel de imagini și le redistribuie în spațiul online, acțiunile lui urmează a fi calificate drept deținere și distribuire a pornografiei infantile, ceea ce constituie infracțiunea prevăzută de art. 208/1 CP. Însă în cazurile în care o imagine cu conținut pornografic este distribuită de către un copil care a împlinit vârsta de 16 ani, acesta poate răspunde penal în conformitate cu art. 208/1 CP.

Studiu de caz (din raportările la www.siguronline.md)

„Cum pot să-mi ajut prietena? Ea s-a întâlnit mai demult cu un băiat și atunci îi expediase fotografiile în care ea apare în diferite ipostaze sexuale. După o perioadă ei s-au despărțit din inițiativa fetei. După despărțire băiatul a tot încercat să se împace cu fata, iar când a văzut că ea refuză, s-a gândit să-i facă rău. A cerut ajutorul unei amice, care a creat o pagină falsă pe o rețea de socializare și a postat imaginile cu prietena mea în ipostaze sexuale. I-a dat apoi datele de acces la cont fostului iubit, iar acesta a trimis cereri de prietenie mai multor persoane din lista de prieteni ai tatălui fetei și a distribuit imaginile”

Ce poți face tu ca și profesionist dacă afli despre un caz de sexting?

Dacă un adult posedă, distribuie, transmite imagini sau înregistrări video cu conținut sexual explicit, în care apar copii:

Aceste acțiuni constituie pornografie infantilă. Sesizează imediat poliția!

Dacă un copil de până la 16 ani produce imagini sau înregistrări video cu sine însăși în ipostaze cu caracter sexual și le distribuie altor persoane:

Aceasta nu este o infracțiune, dar poți vorbi cu copilul pentru a-i explica despre riscurile unui asemenea comportament. Încearcă să-i vorbești și despre riscurile vizualizării acestor imagini de către alte persoane. Fii deschis, ascultă-l și înțelege-i situația. Nu-l certa și nu-l învinovăți, dar găsiți împreună o soluție. Mai multe informații despre riscurile la care se expun copiii online, dar și despre cum trebuie să vorbești cu un adolescent într-o formă prietenoasă, poți găsi pe www.siguronline.md

Dacă un copil (până la 18 ani) deține imagini foto sau video cu sine, care au un conținut sexual explicit:

Aceasta nu este o infracțiune. Încearcă să-i explici despre riscurile vizualizării acestor imagini foto sau video de către alte persoane. Mai mult articole despre riscurile online, sfaturi utile, dar și alte informații despre siguranța online poți găsi pe www.siguronline.md.

Dacă un copil (până la 18 ani) distribuie sau transmite imagini foto sau video cu sine în ipostaze sexuale unor adulți:

Copilul poate fi în pericol. Copilul poate fi manipulat, convins, amenințat să transmită aceste fotografii, ceea ce poate constitui o infracțiune. Totodată, acea persoană, poate solicita fotografii și de la mulți alți copii, ceea ce-i face mai vulnerabili. Sesizează imediat poliția!

Dacă un copil (până la 16 ani) distribuie sau transmite unor copii (până la 18 ani) imagini în care alt copil sau alți copii (până la 18 ani) apar în ipostaze sexuale:

Acest copil poate să nu conștientizeze care pot fi consecințele acțiunilor sale asupra copilului care apare în imagini. Nu permite revictimizarea copilului care apare în ipostaze sexuale! Raportează conținutul care apare online! Sesizează imediat poliția!

Dacă un copil (care a împlinit vârsta de 16 ani) distribuie sau transmite unor adulți sau copii, imagini în care apare alt copil (până la 18 ani) în ipostaze sexuale:

Aceasta este o acțiune ilegală, care poate constitui un element al infracțiunii de pornografie infantilă. Sesizează imediat poliția!

Pe www.siguronline.md găsești resurse informative nu doar despre riscurile sextingului, dar și despre alte riscuri și tipuri de abuzuri online.

Ce servicii îți oferă Centrul Internațional „La Strada”?

Pentru părinți și îngrijitori

- Sesiuni informative #suntpărinteinteligent cu privire la riscurile online, navigarea copiilor în siguranță pe Internet și modalități prin care părintele poate să-și ajute copilul;
- Sfaturi și consiliere individuală pe www.siguronline.md;
- Asistență specializată a copilului din partea avocatului și psihologului în cazuri de abuz și exploatare sexuală (online) față de copii.

Pentru profesori și educatori:

- Sesiuni informative cu privire la riscurile online, navigarea copiilor în siguranță pe Internet, prezentarea instrumentelor și sfaturilor utile de desfășurare a seminarelor informative la subiectul siguranței online de către profesori;
- Sfaturi și resurse utile pe www.siguronline.md.

Pentru reprezentanți ai organelor de drept:

- Consultanță specializată în cazurile de abuz și exploatare sexuală;
- Asistență specializată a copilului victimă sau martor din partea avocatului și psihologului în cazuri de abuz și exploatare sexuală;
- Elaborarea rapoartelor psihologice (de evaluare psihologică, de constatare, de analiză) la solicitarea organelor de drept;
- Audierea minorului de către psihologul-intervievator;
- Spațiu special amenajat pentru desfășurarea audierilor în condiții speciale a minorilor victime sau martori a unui caz de abuz sau exploatare sexuală.

Pentru toți profesioniștii care sunt în contact cu un copil care e în situație de risc sau a suferit în urma unui abuz sexual:

- Consultanță specializată în cazurile de abuz și exploatare sexuală;
- Consultanță privind specificul cazurilor de abuz și exploatare sexuală săvârșite prin intermediul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor;
- Facilitarea accesului copilului la serviciile specializate de care are nevoie;
- Asistența specializată a copilului-victimă sau martor din partea avocatului și psihologului în cazuri de abuz și exploatare sexuală;

PRE- (D)

Împreună — pentru un Internet mai sigur pentru copii!

Pentru mai multe detalii, apelați-ne la:

Linia Fierbinte 0800 77777, www.siguronline.md

Sau puteți contacta direct specialiștii din cadrul
echipei de intervenție (psiholog și avocat):

078 33 04 06, 078 40 56 60